

Rasne mace za početnike

Kako izabrati rasnu mačku

Šta je rodovnik i zašto je važan

Šta piše u macinom rodovniku

Dokumentacija uz rasnu mačku

Uvod u genetiku mačaka

Nasledne bolesti kod rasnih mačaka

Kako izabrati rasnu mačku

Videli ste na fotografiji ili na izložbi macu svog života, oduševili ste se i želite da nabavite baš takvu macu – izuzetnu, za vas veoma posebnu... ali ne znate ni gde ni kako? Probaćemo da vam pomognemo, razumljivim savetima i objašnjenjem nekih stručnih izraza. Ovaj vodič na prvi pogled deluje obimno, ali ako želite da uđete u čarobni svet fantastičnih rasnih mačaka budite radoznali, strpljivi i temeljni!

Koja rasa je prava za vas?

Mace različitih rasa imaju veoma različit spoljni izgled ali i veoma različite zahteve i potrebe. Vaša buduća maca mora da bude dobro usklađena sa vašim temperamentom i karakterom. Izbor mačke je odluka koja će vas pratiti desetinu i više godina i veoma je važno da ta odluka bude doneta na osnovu informacija. Za početak napravite kratku listu rasa koja vam se dopadaju, a zatim istražite te rase na internetu – saznajte što

više o gajenju i negovanju, o dobrim i možda za vas nepovoljnim osobinama svake rase. Dobar početak može biti stranica [Rasne mačke](#) na sajtu Kluba Le PETit WCF – tu ćete naći opise rasa koje se dostupne u Srbiji i okruženju.

Da li vam odgovara aktivna maca? Da li želite razigranu macu? Koliko vremena dnevno možete da posvetite svojoj maci? Da li želite macu koja se jako vezuje za ljude? Da li će vam smetati mačje mjaukanje i "cvrkutanje"? Da li ste vešti u rukovanju sa životinjama? Koliko vam je važna inteligencija vašeg ljubimca? Da li želite macu koja se vezuje samo za svog vlasnika? Koliko često ćete moći da se posvetite friziranju i sređivanju svoje mace? Da li će maca živeti sa drugim ljubimcima?

Procenite pažljivo svoje potrebe i očekivanja, razgovarajte sa ukućanima i odlučite se za jednu ili nekoliko željenih rasa. Ako ste neodlučni, obratite se Klubu Le PETit za informacije i pomoć. Članovi kluba mogu da vam pomognu oko izbora rase i znaju koji mačići su dostupni za nabavku ili rezervaciju.

Odgovorne odgajivačnice u Srbiji i okruženju

Ako ste odlučili koju rasu želite, vreme je da izaberete odgajivačnicu! Na stranici [Odgajivačnice](#) je adresar preporučenih odgajivačnica. To su odgovorne odgajivačnice, međunarodno registrovane pri [World Cat Federation – WCF](#), koje rade u skladu sa Zakonom o dobrobiti životinja RS i propisima međunarodnih felinoloških federacija. Njihovi mačići imaju nesumnjive sertifikovane međunarodne rodovnike (pedigre) i možete ih izlagati na izložbama. Mace ovih odgajivača su ono što očekujete – prave rasne mačke.

Rasne mačke su skupe, mogu li da prođem jeftinije?

Macu možete nabaviti u registrovanoj odgajivačnici, ali postoji i druga mogućnost - nabavka mačke preko malih oglasa. To je prava „mačka u džaku“ i podseća na nabavku polovnog automobila iz uvoza – možete da prođete veoma dobro, ali isto tako možete biti žrtva prevare. Desi se da povoljna maca sa oglasa, kupljena „bez papira“ vremenom izraste u sjajnog kućnog ljubimca - umiljatog i pametnog, zdravog i pravog. Ali isto tako je moguće da uzmete mače koje nosi nasledne bolesti ili poremećaje, zbog čega će imati teškoće da odraste ili da doživi dug život. Imajte u vidu da svaka ponuda koja je suviše dobra verovatno nije

poštena! Umesto kupovine jeftine mace „bez papira“ sa malih oglasa bolje je udomiti domaću macu, jer veoma jeftina mačka sa oglasa je vrlo verovatno domaća mačka koja samo slučajno liči na rasnu.

Izbor odgajivačnice

Najbolje je da se vratite registrovanim i odgovornim odgajivačima sa adresara na sajtu kluba!

Ako odgajivačnica ima sajt, to je dobar znak - to znači da se ozbiljno bave felinološkim hobiem. Neki odgajivači radije vode Fejsbuk stranice svojih odgajivačnica, zato što su stranice uvek ažurne i omogućavaju direktan kontakt sa ljubiteljima.

Pažljivo pregledajte fotografije i proverite da li su mace baš onakve kakve očekujete. Potražite i fotografije sa izložbi mačaka – redovno učestvovanje na izložbama je znak da odgajivač aktivno promoviše felinologiju i da je spreman da svoje mace izvodi na ocenjivanje i takmičenje sa drugim odgajivačima.

Prvi kontakt sa odgajivačem

Pozovite odgajivačnicu i pitajte da li imaju dostupne mačiće ili kada će imati sledeće leglo. Pitajte za cenu mačeta i zatražite da vam mejlom pošalju sledeće:

- sertifikat o registraciji odgajivačnice,
- rodovnike roditelja mačeta,
- fotografije roditelja i mačića.

Pitajte da li su roditelji izlagani na izložbama i kako su prošli. Ako vam odgovaraju uslovi i dopadaju vam se mačići sa slika, zakažite posetu.

Pripremite pitanja i odgovore

Odgovorni odgajivači neće prodati mačku svakome. Tokom prvog razgovora ćete postaviti, ali i odgovoriti na niz pitanja, od kojih će neka biti stručna a neka i prilično lična. Odgovorni odgajivači su veoma zainteresovani za uslove u kojima će mače živeti i zanima ih koji su vaši planovi sa mačetom.

Pripremite se da odgajivača uverite da će mače živeti u sigurnoj kući i da će biti okruženo pažnjom i ljubavlju. Pripremite se da opišete uslove u budućem macinom domu i da pobrojite sve članove porodice i ljubimce. Odgovorni odgajivači će gledati da mače povere ozbiljnim odraslim ljudima koji imaju sve materijalne uslove i prethodno iskustvo sa životinjama. Odgajivač će proceniti da li je njegovo mače dobar izbor za zajednički život sa decom, ili sa drugim macama i kucama.

Poseta odgajivačnici

Tokom posete obratite pažnju na uslove u kojima se gaje mačke. Obratite pažnju na čistoću prostorija. Pratite raspoloženje prisutnih mačaka. Ako su roditelji aktivni, društveni i radoznali, velika je verovatnoća da će i mačići biti umiljati i puni života. Sačekajte da mače izabere vas – ono koje vam priđe i poželi da se poigra sa vama je vaš budući ljubimac!

Prava i obaveze

Kada se odlučite za macu, odgajivač će vam pripremiti ugovor sa jasno definisanim pravima i obavezama obe strane. Odgajivač se obavezuje da će pomoći oko gajenja i vaspitanja mačeta, a budući vlasnik se obavezuje na odgovorno vlasništvo. Ugovor predviđa jednu od dve mogućnosti:

- da macu uzmete već sterilisanu,
- da je vi odvedete na intervenciju u dogovorenom uzrastu a najkasnije do 8. meseca. U tom slučaju uz macu ćete dobiti overen sertifikat da je maca rasna, a nakon intervencije i WCF rodovnik.

Novi ukućanin koji mrnjauče, prede i mazi se :)

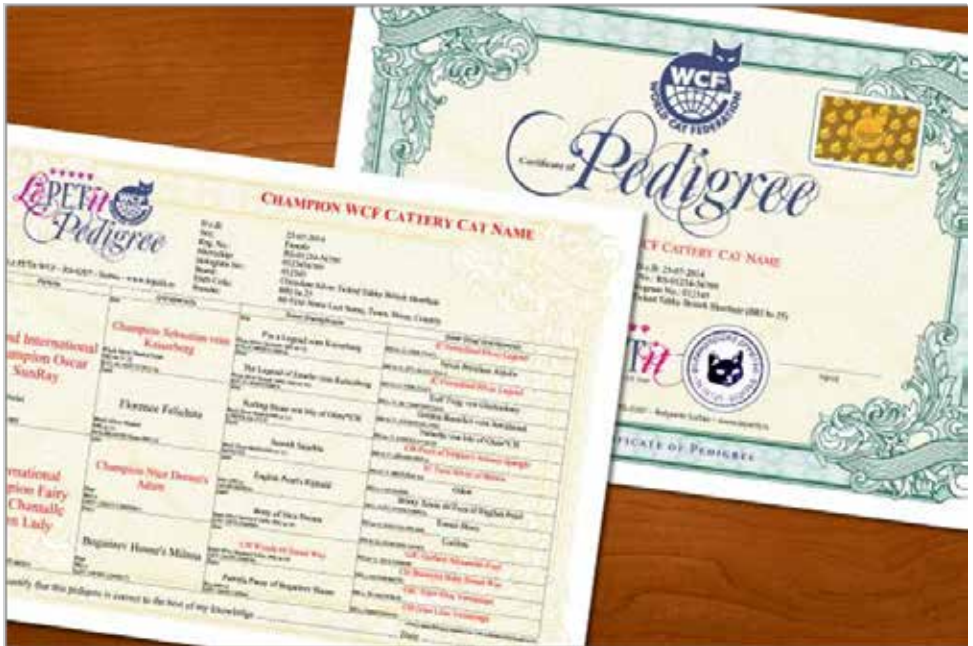
Živele mace! Tanke, bucmaste, čupave, kratkodlake, bez krzna, dugonoge, kratkonoge, crne, bele, šarene... ma kakve god bile, najlepše su zato što su - mačke! Odluka da umesto nekog precenjenog predmeta široke potrošnje, koji će vam dosaditi posle samo par dana, nabavite macu je mudra, humana i trajno će vam obojiti život jarkim bojama, lepotom i optimizmom. Srećno!

Urednica: Svetlana Lalović

Saradnica: Nevena Burlica / izvori: [Cats Protection UK](#), [World Cat Congress](#), [World Cat Federation](#), korišćeno sa dozvolom

Fotografije: Ivana Stevanović, Kristina Tošić, Društvo Le PETit

© [Felinološko društvo Le PETit WCF](#) Beograd 2014-2020 / prva objava: 10/2/2015

Šta je rodovnik i zašto je važan

Ako ste se odlučili da nabavite rasnu mačku, želite da budete sigurni da ćete dobiti ono što očekujete - zdravu i čistokrvnu mačku. Većina odgajivača mačaka se odgojem bavi iz ljubavi, stručno i odgovorno. Na žalost, postoje i neodgovorni odgajivači koje interesuje samo zarada na štetu mačaka i može se desiti da za svoj novac dobijete "mačku u džaku".

Pre kupovine, obavezno proverite da li maca ima rodovnik (pedigre). Ako maca ima WCF rodovnik, kupac je zaštićen od falsifikata i malverzacija kroz nekoliko "prstena zaštite".

Odgajivač u WCF sistemu mora imati međunarodno registrovanu odgajivačnicu na svoje ime. Naziv odgajivačnice je prezime svake mačke i stoji na rodovniku. Ako odgajivač krši pravilnike i preporuke WCF o odgovornom gajenju, izgubiće pravo na odgajivačnicu i neće moći da registruje novu.

Odgajivačnica registrovana u WCF sistemu je dužna da najkasnije do 8. nedelje prijavi svako rođeno mače, zatim da ih obeleži mikročipom i o tome obavesti klub. Svako prijavljeno mače će imati rodovnik - ako vam neko nudi "mače bez papira" znajte da je u pitanju prevara!

Rodovnik je dokument sličan krštenici. U rodovniku su podaci o mački - naziv odgajivačnice, rasa, boja, šara i broj mikročipa. U rodovniku su izlistani i svi preci mačke kroz 4 generacije. Iz ovog listinga se može videti da li je mačka čistokrvna rasna mačka, odgojena prema standardu rase.

WCF rodovnik nije moguće falsifikovati ili prepravljati zato što je zaštićen numerisanim hologramom. Takva zaštita se koristi na novčanicama ili kreditnim karticama. Svaki hologram ima jedinstveni broj i uparen je sa brojem rodovnika. Svi podaci sa rodovnika se čuvaju u klubovima i WCF-u, i mogu se lako proveriti.

Na kraju, svako mače će biti prodato uz kupoprodajni ugovor koji je obavezujući i za kupca i za prodavca. Kupac uz ugovor dobija i potvrdu kluba o prenosu vlasništva (transfer listu). Uz sve ove mere zaštite, kupac koji uzima mačku u WCF odgajivačnici može biti siguran da je mačka koju je nabavio zaista čistokrvna rasna mačka.

Čuvajte se maca „bez papira“

Ako vam prodavac nudi veliki popust ako uzmete macu „bez papira“ okrenite se i tražite dalje! Uz svako rasno mače morate dobiti rodovnik (pedigre), kupoprodajni ugovor, zdravstvenu knjižicu, potvrdu o prenosu vlasništva i eventualno genetske testove. Svi ovi dokumenti su uključeni u cenu. Ako vam prodavac traži bilo kakvu doplatu za „papire“ budite sigurni da je u pitanju prevara!

Prevarant će vam servirati sledeću priču: maca je 100% rasna časna reč, ali ako kupac ne planira da je vodi na izložbe ili pari daće je “bez papira” uz popust od nekoliko stotina evra. Prevarant zna da će se mnogi polakomiti na veliki popust i uzeće macu bez rodovnika.

Ali zapamtite: ne postoji rasna maca „bez papira“! Podaci o svakoj rasnoj maci se čuvaju u klubovima i međunarodnim federacijama. Ako je poreklo mace poznato, ako su preci mace izlagani na izložbama i prošli kontrolu sudija, ako odgajivač poštuje propise i pravilnike - maca je rasna i imaće rodovnik. Trošak odgajivača za sertifikovani međunarodni rodovnik iznosi 16 evra (WCF).

Ako vam prevarant nudi “macu bez papira” on nešto krije. Razlozi mogu biti:

- mače nije rasno. Jedan ili više predaka su domaće mace, nepoznatog porekla,
- preci mačeta jesu rasne mace ali su pareni u incestu, ili rase nisu srodne. Na žalost, potomci će biti nosioci naslednih bolesti i imaće kratak životni vek,
- roditelji i preci mačeta nisu ocenjivani na izložbama ili su loše prošli. Potomci možda neće odgovarati standardima rase i očekivanjima,
- odgajivač nije član nijednog kluba ili je izbačen zbog neodgovornog rada - najčešće zbog iscrpljivanja ženke neprekidnim trudnoćama, gomilanja životinja ili malverzacija. Kupac neće moći da računa na pomoć ili zaštitu kluba.

Iz svih ovih razloga, nemojte uzeti macu „bez papira“ i obavezno zahtevajte rodovnik od odgajivača!

Šta piše u macinom rodovniku

Rodovnik ili pedigree je dokument sličan krštenici. Tu su svi podaci o odgajivaču i mački. U rodovniku su izlistani i svi preci mačeta kroz više generacija. Iz ovog listinga se može videti da li je svaki predak mačke zaista rasna mačka određene rase. To je veoma važno, jer ako je bilo koji od predaka druge ili neodređene rase, potomci će naslediti neželjene osobine koje će se zatim prenositi dalje. Ovaj sistem praćenja je uveden pre više od sto godina, te se za neke rase i linije mogu ispratiti svi predaci kroz više decenija!

Na žalost, većina maca na oglasima se nudi „bez papira“ to jest bez rodovnika. To znači da kupujete mačku u džaku: mačka možda podseća na rasnu macu ali je praktično „mešanac“ čije odlike – zdravlje, karakter, izgled - ne možete predvideti. Znači, pažnja: ako vas prodavac folira da vam ne treba rodovnik jer nećete voditi macu na takmičenja, čuvajte se - u pitanju je prevarant! On nešto krije: možda su se u linije umešali

CHAMPION WCF CATTERY CAT NAME

1 **2** **3** **4** **9**

LePETit Pedigree **WCF**

Club Le PETit WCF - RS-0287 - Serbia - www.lepetit.rs

D.o.B: 25-07-2014
 Sex: Female
 Reg. No.: RS-01234-56789
 Microchip: 0123456789
 Helogram No.: 012345
 Breed: Chocolate Silver Ticked Tabby British Shorthair
 EMS Code: B11/6c/25
 Breeder: Ms First Name Last Name, Town, Street, Country

Parents	Grandparents	Great Grandparents	Great Great Grandparents
Grand International Champion Oscar SunRay	Champion Sebastian vom Kaiserberg	I'm a Legend vom Kaiserberg	IC Ferrendorf Silver Legend
	Florence Felichita	The Legend of Emalie vom Kaiserberg	Silver Princess Anglic
	Champion Nice Dream's Adam	Rolling Stone vom Isle of Glass*CH	IC Ferrendorf Silver Legend
	Bogatirev House's Milana	Serenik Sečidita	Jeff Fagg von Glastonbury
		English Pearl's Herald	Golden Benedict vom Jurechtlich
		Bary of Nice Dream	Natasha vom Isle of Glass*CH
		CH Woods of Sweet Way	CH Pearl of Empire's Armani Spangle
		Panda's Pasty of Dogatice	IC Tiana Silver of Britain
			Oskar
			Bary Xena de Zora of English Pearl
			Yeman Ribes
			Costina
			GIC Gether Alexander/Pud
			CH Emerald Baby Sweet Way
			GIC Tiger Blue Veranoaga
			CH Gama

I certify that this pedigree is correct to the best of my knowledge

Date **8**

komšijski mačori, možda je pario mačke u bliskom srodstvu (incest) i slično, te nijedna ovlašćena organizacija ne pristaje da mu izda rodovnik jer mačka nije 100% rasna.

Da bi izbegli nesporazume ili razočaranje, izaberite mače sa sertifikovanim međunarodno priznatim rodovnikom. „Sertifikovan rodovnik“ znači da za tačnost podataka odgovara osoba koja ima položen stručni ispit iz genetike i felinoloških pravila, i da postoji nadzorna organizacija gde se možete raspitati, požaliti ili daleko bilo tražiti veštačenje. Na sertifikovanom međunarodnom rodovniku su sledeći podaci:

1. Sertifikovani rodovnici obavezno nose znak jedne od članica organizacije WCC - World Cat Congress. Kongres čine velike međunarodne felinološke federacije: nemačka WCF, francuska FIFe i američke CFA i TICA, kao i nekoliko nacionalnih (engleski GCCF, australijski ACF i druge). Rodovnik na slici je sertifikovani međunarodni WCF - World Cat Federation rodovnik.
2. Pored znaka federacije obavezno stoji znak, međunarodni kod i kontakt lokalnog kluba koji je ovlašćen za izdavanje rodovnika. Rodovnik na slici je izdao ovlašćeni WCF klub - Le PETit WCF RS-0287 iz Srbije.

- Ovlašćeni klub odgovara za tačnost podataka i to će biti vaša prva adresa za rešavanje eventualnih problema ili nesporazuma.
3. Ovde stoji ime mačeta i ime međunarodno registrovane odgajivačnice.
 4. Ovde stoje svi podaci o mačetu - datum rođenja, jedinstveni brojevi rodovnika, mikročipa i holograma, zatim oznake šara i boja.
 5. Ovde su podaci o roditeljima mačeta. Ako su mačke izlagane na zvaničnim izložbama i dobro ocenjene, ispred imena će imati šampionske titule. Titula je potvrda da je maca izuzetna, da je potpuno u standardu rase i nema vidljivih nedostataka. Redovno učestvovanje na izložbama je znak da odgajivač vodi računa o kvalitetu svog odgoja i da je spreman da svoje mace izvodi na proveru, ocenjivanje i takmičenje sa drugim odgajivačima.
 6. Ovde su izlistani roditelji roditelja mačeta kroz više generacija. Poznavalac će iz ovog listinga proceniti da li je rodovnik uverljiv i da li je mače zaista čistokrvno rasno mače. WCF rodovnici imaju listing četiri generacije predaka, od tate i mame do čukun-babe i čukun-dede, sa podacima ko je izdao njihove rodovnike.
 7. Na dnu rodovnika su pečat, potpis odgovorne osobe i datum.
 8. Ovde stoji obaveštenje da li je softver legalno kupljen i ko je vlasnik licence za korišćenje.
 9. WCF rodovnik nije moguće falsifikovati zato što je zaštićen originalnim nemačkim numerisanim hologramom. Slična zaštita se koristi na novčanicama ili kreditnim karticama. Svaki hologram ima utisnut logo WCF i jedinstveni broj koji je uparen je sa brojem pedigrea.

Ako žarko želite rasnu macu obavezno je uzmite od odgovornog odgajivača! Ako je odgajivačnica izlistana na sajtu Kluba Le PETit WCF budete sigurni da vas očekuje stručna i strpljiva osoba, i rado će vam pomoći savetima oko nabavke a potom gajenja i vaspitanja budućeg ljubimčeta. Uz mače ćete dobiti sertifikovani međunarodni WCF rodovnik.

Više informacija i saveta oko nabavke rasnog mačeta potražite na sajtu www.lepetit.rs, na stranici [Rasne mačke](#). Ako ste u nedoumici, obratite se Klubu Le PETit!

Dokumentacija uz rasnu mačku

Da biste bili sigurni da ćete za svoj novac dobiti ono što očekujete - nesumnjivo čistokrvnu rasnu mačku - potražite odgovornog odgajivača i zatražite na uvid sledeće informacije i dokumente:

1. Sertifikat o registraciji odgajivačnice

Preporučujemo da macu obavezno nabavite u međunarodno registrovanoj odgajivačnici. U tom slučaju podatke iz dokumenata možete da proverite na sajtu organizacije, a u slučaju nesporazuma možete da računate na pomoć i zaštitu kluba.

Propise i procedure u odgoju rasnih maca uređuje svetsko regulatorno telo pod nazivom World Cat Congress – WCC. Kongres čine 4 velike međunarodne organizacije i 5 nacionalnih. Ove organizacije registruju odgajivačnice i izdaju međunarodne rodovnike. U Srbiji i okruženju rade odgajivačnice koje su međunarodno registrovane pri WCF, FIFe ili TICA.

World Cat Federation – WCF je najveća međunarodna federacija klubova sa sedištem u Esenu, Nemačka. Klub Le PETit predstavlja WCF u Srbiji i okolnim zemljama. Fédération Internationale Féline – FIFe je najstarije evropsko udruženje i ima klubove u Hrvatskoj i Sloveniji. The International Cat Association - TICA je američka kompanija sa sedištem u Teksasu.

Na ilustracijama su primeri sertifikata o međunarodnoj registraciji odgajivačnice. Prilikom kontakta sa odgajivačem zatražite uvid u sertifikat. Te podatke zatim možete proveriti na sajtu organizacije:

WCF sertifikat odgajivačnice. Sve WCF odgajivačnice

FIFe sertifikat odgajivačnice. Sve FIFe odgajivačnice

TICA sertifikat odgajivačnice. Sve TICA odgajivačnice

2. Rodovnik (pedigre, rodoslov)

Rodovnik je dokument sličan krštenici. Tu su svi podaci o odgajivaču i mački. U rodovniku su izlistani i svi preci mačeta kroz više generacija. Iz ovog listinga se može videti da li je mače stručno odgojena čistokrvna rasna mačka. Jednobojno mače može dobiti rodovnik odmah, dok će „šarene“ mace dobiti rodovnik kada se boje razviju, obično do kraja trećeg meseca.

Ako macu uzimate u međunarodno registrovanoj odgajivačnici, maca će imati međunarodni rodovnik. WCF i FIFe rodovnike izdaju ovlašćeni lokalni klubovi. Klubovi garantuju za tačnost podataka i to će biti vaša prva instanca za rešavanje eventualnih problema ili nesporazuma. TICA rodovnike izdaje isključivo centrala u Americi. Četvrta velika međunarodna organizacija je američka CFA, ali su njihovi rodovnici kod nas retki.

WCF rodovnici sadrže sve podatke o odgajivačnici i maci, i listing četiri generacije macinih predaka. WCF rodovnici su zaštićeni numerisanim hologramom - takva zaštita se koristi na novčanicama ili kreditnim karticama.

**PEDIGREE OF
GR* PERLA DOLLS' MUSEUM**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΑΔΗ ΓΡΑΞΕ
FELINE FEDERATION OF GREECE

INTERNATIONAL CAT ASSOCIATION
INCORPORATED IN THE U.S.A.

SIRE Code: RAG a EB
 Breed: Ragdoll
 COLOUR: Blue and White
 PATTERN: Bicolor
 D.O.B: 28/04/2013
 SEX: Female
 Eye Colour: Blue

Breeder/Owner: The International Cat Association
 Reg. No.: (ISO FFI 10 144)

Parents	Grandparents	Great Grandparents	Great Great Grandparents	
S*Abayomisi Samson Mated Blue Point Tabby Ragdoll RAG 19 21 (ISO FFI LO 126) (TCOMMUNICATED)	LeCapri Melwin SEVYBAR LO 21 1102 RAG 19 21 (ISO FFI LO 29448)	GC RagsRiches Magnus of LeCapri RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	Missingslove Patrick of Rags2Riches , RAG 19 21 (ISO FFI LO 1200)	
		Dollvalley Callista of LeCapri RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	Darling Tiffany of Rags2Riches , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	
GR* Perla Dolls' Freja Mated Blue Point Ragdoll RAG a EB (ISO FFI LO 1189)	Zavannah of the Living Dolls SEVYBAR LO 29448 RAG 19 21 (ISO FFI LO 29448)	Dolorian of the Living Dolls RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	TW & SGC Dollvalley Maximilian , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	
		Trinity of the Living Dolls RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	RW & DBOG Chantodella Desiree of Dollvalley , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	
	IC Deep Ocean U.S. Coon (ISO FFI LO 1000) RAG a EB (ISO FFI LO 1189)	Blue Bear Tiger De La Rosellane RAG 19 21 (ISO FFI LO 1200)	Tankabelle of the Living Dolls , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	CH Ragafly Blue Colossus , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)
		Babybone De La Rosellane RAG 19 21 (ISO FFI LO 1000 1200)	IC Delores of the Living Dolls , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	IC Delores of the Living Dolls , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)
CH ES* Buzi-Bu Baby Kitty Meow (ISO FFI LO 1000) RAG a EB (ISO FFI LO 1189)	RagsRiches King Cosmo of Dasha RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	GC Vanessa Kotooso of Diane's Pride , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	Ocean Blue Celestia , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	
	ES* Patricia Phoebe RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	Ragafly's Ubuze , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	IC Ragnara's Urban , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	IC Ragnara's Urban , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)
		IC Chantodella Jacques of Rags2Riches , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	Ritrerags Karlyn , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	
			Patricia Moonblacky Carvantes *ES , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	
			IC ES* Patricia Georgios Gussy , RAG 19 21 (ISO FFI LO 10000 000)	

I certify that this pedigree is correct to the best of my knowledge. Signed: *Jenny* Date: *04/01/2013*

FIFe rodovnici takođe sadrže podatke o odgajivačnici i maci, i listing četiri generacije predaka.

THE INTERNATIONAL CAT ASSOCIATION
CERTIFIED PEDIGREE

Name of Cat: *International Green of Autumn*
 Date of Birth: *04/01/2013*
 Sex: *Female*
 Color: *Blue*
 Pattern: *Bicolor*
 Eye Color: *Blue*

Name of Cat: *International Green of Autumn*
 Date of Birth: *04/01/2013*
 Sex: *Female*
 Color: *Blue*
 Pattern: *Bicolor*
 Eye Color: *Blue*

TICA rodovnici se izdaju u Americi, imaju tri ili pet generacija predaka, zeleni su i u gornjem desnom uglu imaju utisnut TICA logo.

3. Macin pasoš (zdravstvena knjižica)

Preporučujemo da mače uzmete tek kada napuni tri meseca. Mače mora da bude čipovano i vakcinisano protiv besnila i zaraznih mačjih bolesti. Mače će imati pasoš sa upisanim brojem mikročipa koji se poklapa sa brojem na rodovniku:

U pasošu potražite podatke o vakcinacijama:

Na slici je primer mačeta koje je primilo vakcinu protiv zaraznih bolesti sa dva meseca, i revakcinu sa tri.

4. Kupoprodajni ugovor

Ugovor reguliše prava i obaveze kupca i prodavca. Odgajivač se obavezuje da će pomoći oko gajenja i vaspitanja mačeta, a budući vlasnik se obavezuje na odgovorno vlasništvo. U ugovoru se obavezno navodi da li se mače uzima za kućno ljubimče te će biti sterilisano kada dođe vreme, ili kupac ima pravo na dalji odgoj (permission to breed):

Uслови prodaje Mačke

3. Mačka se prodaje za sledeći iznos:

Iznos u EUR:

4. Prodavac (odgovoran sledeći):

- mačka Mačka (Džeri) je registrovana
- rodovnik sa numerisanim fotografijama
- zove Mačka (Džeri) je registrovan pri udruženju WCF ili kupac-rodovnik
- rodjenje Mačke je prijavljeno pri WCF

5. Prodavac i Kupac su se složili oko sledećeg:

- Kupac neće dati pariti Mačku, i to prilikom razgovora i na osnovu ispisane izjave/kupca i na osnovu
- Kupac neće dati pariti Mačku, i to prilikom razgovora i na osnovu ispisane izjave/kupca i na osnovu
- Kupac neće dati pariti Mačku, i to prilikom razgovora i na osnovu ispisane izjave/kupca i na osnovu

6. Kupac neće dati pariti Mačku, i to u slučaju da je rodovnik u potpunosti ispravan, i pošalje rodovnik čim bude dobio potvrdu.

Prava i obaveze Prodavca Mačke

- Prodavac odgovara da u trenutku zakupa inkubacija ili o dometnim bolestima te e
- Prodavac odgovara sledeći:
 - Mačka je propraćena vakcinacijama
 - Mačka je propraćena mikročipom Republike Srbije
 - Mačka je testirana i negativna
 - Mačka je očišćena od unutrašnjih parazita
- Prodavac će pre prodaje dovesti do znanja Kupca.

Ugovor o prodaji rasne mačke

Rev. 30.08.2015.

Uvodne odredbe

1. Ovaj Ugovor o prodaji rasne mačke je sastavljen između lica koje prodaje rasnu mačku (u daljem tekstu: Prodavac) i lica koje kupuje rasnu mačku (u daljem tekstu: Kupac). Ugovor je zaključen u prisustvu Svedoka. Predmet prodaje je rasna mačka (u daljem tekstu: Mačka):

Prodavac mačke

Ime Prodavca: _____ Lična karta #: _____
 Stalna adresa: _____ E-mail: _____
 Telefon: _____
 Članak/članica registrovana pri WCF – World Cat Federation

Kupac mačke

Ime Kupca: _____ Lična karta #: _____
 Stalna adresa: _____ E-mail: _____
 Telefon: _____

Svedok

Ime Svedoka: _____ Lična karta #: _____
 Stalna adresa: _____ E-mail: _____
 Telefon: _____

Mačka

Ime Mačke: _____ Rasa: _____
 Starost: _____ Stan, boja i lina (EMW): _____
 Pol (Džeri): _____

Primer kupoprodajnog ugovora: Ugovor o prodaji rasne mačke

5. Potvrda o prenosu vlasništva (transfer)

Ovaj dokument izdaje klub koji je izdao macin rodovnik. Potvrdu o prenosu vlasništva zahtevajte ako želite da vodite macu na takmičenje:

6. Sertifikati o osvojenim titulama roditelja

Redovno učestvovanje na zvaničnim međunarodnim izložbama je znak da odgajivač aktivno promovise felinologiju, da je spreman da svoje mace izvodi na ocenjivanje i takmiči se sa drugim odgajivačima. Dobra ocena i šampionska titula osvojena na izložbi je potvrda da mačka odgovara standardima svoje rase, a vaše buduće mače će svakako naslediti dobre osobine roditelja!

Na WCF i FIFe izložbama sudije detaljno pregledaju svaku mačku za stolom (table judging) i svoje ocene svojeručno upisuju na sudijski izveštaj (judge's report). Taj izveštaj je priheftan uz sertifikat o učešću na izložbi:

Standardi koje mora da ispuni svaka rasna maca su na sajtu WCF, u odeljku Standards.

Da se preslišamo!

Uz svaku rasnu macu morate dobiti sledeće:

- sertifikat o registraciji odgajivačnice
- macin rodovnik
- pasoš (zdravstvenu knjižicu)
- kupoprodajni ugovor.

Preporučujemo da macu uzmete u međunarodno registrovanoj odgajivačnici. Ako je odgajivačnica izlistana na sajtu kluba Le PETit WCF, na stranici Odgajivačnice rasnih mačaka, budite sigurni da vas očekuje stručna i strpljiva osoba, i rado će vam pomoći oko nabavke a potom gajenja i vaspitanja budućeg ljubimčeta. Ako ste u nedoumici, obratite se klubu Le PETit WCF!

Uvod u genetiku mačaka

Da li je bela mačka albino? Koji su to geni koji omogućavaju da dve crne mace dobiju potomstvo u sivoj, odnosno, popularno nazvanoj plavoj boji? Da li kratkodlaki par mačaka može dobiti dugodlake mačiće?

Mace su čudo prirode!

Rađaju se u toliko čudesnih boja i šara, ili pak potpuno bele, snežne; sa svilenkastom, dugom dlakom ili potpuno bez dlake; sa očima boje safira, smaragda ili čistog bakra. Spretne i tajanstvene, domišljate i okretne. Mačke su prava mala čuda prirode.

U ovom broju potrudili smo se da vam damo odgovore na pitanja koja intrigiraju ljubitelje ovih fascinantnih životinja – kako se rađaju baš takve? Mekane, pufnaste, najlepših boja, ma prosto – očaravajuće.

Predrasude

Iako su obožavani kućni ljubimci, sami vlasnici i ljubitelji maca još uvek ne znaju dovoljno o svojim mezimicama. Razlog pre svega leži u tome što kod nas felinologija još nije dovoljno prisutna niti razvijena kao što je to slučaj sa psima i kinologijom, na primer. O macama još uvek kruži mnogo predrasuda i pogrešnih informacija koje pronalazimo u nepouzdanim svaštarnicama na internetu, a jedna od najčešćih dezinformacija je da su bele mace zapravo albino mace.

- Da li su bele mačke albino? U 98 odsto slučajeva – nisu. Kompletni albinizam kod mačaka je izrazito retka pojava. Desi se naravno, ali veoma retko. Albinizam je recesivna osobina što znači da oba roditelja moraju da nose taj gen pa se onda on pojavi u nekoj od generacija potomaka. Kako prepoznamo albino mačku? U životu sam videla na hiljade mačaka, ali albino još uvek ne. Iz teorije znam da albino mačka, zbog nedostatka pigmenta u svim tkivima, ima pre svega karakteristične oči. Zenice su rozikaste, a boja oka je jako svetla, plavkasto-roze, zato što se provide krvni sudovi u oku. Oči su im izrazito osetljive na svetlost. I koža albino mačaka ispod dlake je izrazito svetlo pink, kroz koju se naziru krvni sudovi – objašnjava Svetlana Lalović iz felinološkog društva LePETit i jedini međunarodni felinološki sudija iz naše zemlje.

Parcijalni albinizam

Prema njenim rečima, potpuni albinizam je takoreći džek-pot u mačjem svetu, ali zato veoma često imamo priliku da vidimo parcijalni albinizam.

- Predstavnik za parcijalni albinizam (takozvanog himalajskog fenotipa) je svima nam dobro znana sijamska mačka. Za to je zadužena mutacija enzima koji je kod mačaka zaslužan za bojenje dlake pigmentom i u ovom slučaju funkcioniše tek delimično, te je termoosetljiv tako da kod sijamskih mačaka oni delovi tela koji su hladni jesu obojeni, a to su glava, uši, noge, šapice i rep - takozvani pointi. Ostali delovi tela koji su topliji, stomak i leđa, su izrazito svetli. Iako plavo-oke, sijamske mačke, u bilo kojoj kolornoj kombinaciji, nikada nisu gluve! Ovaj recesivni kolor point gen, zaslužan za sijamski parcijalni albinizam, obeležava se sa *cs*. Drugi veoma neobičan gen, *cb*, zaslužan za parcijalni albinizam, nose burmanske mačke. Neobičan, utoliko što kod burmanske rase kontrast

između tela i pointa nije izražen, tek je jedva blago uočljiv, pa je telo burmanske mačke prilično obojeno. Da bismo dobili sijamsko (cscs) ili birmansko mače (cbcb), oba roditelja moraju biti te rase.

Tonkinška mačka

U felinološkom svetu postoji i kombinacija ova dva parcialna albino gena – cscb, oličena u tonkiniškoj rasi mačka, koja je nastala ukrštanjem sijamske i burmanske mačke. Kontrast između boje tela i boje ponta kod tonkiniz mačaka je slabiji nego kod sijamki, ali znatno izraženiji nego kod burmanki. Kod ovih maca veoma je karakteristična boja očiju, takozvana aqua – veoma svetla boja, ni plava ni zelena, boja poput bistrog planinskog potoka. Burmanska i tonkiniz rasa mačaka u Srbiji se ne mogu videti još uvek, te oni radoznaliji ljubitelji mačaka za sada mogu samo na internetu da ih vide – objašnjava Lalovićeva.

Plave oči i gluvoća

Naša sagovornica objašnjava da potpuno bele mačke, čak i kada imaju plave oči, retko jesu albino. U 98% slučajeva one to nisu, iako je pogrešno mišljenje da su albino veoma rasprostranjeno.

- Bela boja kod mačaka zapravo i nije prava boja, već je zapravo maska, takozvani epistatični beli gen (na engleskom epistatic white gene), koji preovlađuje nad drugima te pokriva svaku drugu boju. Ispod te bele maske, tog prekrivajućeg gena, mačka može da bude bilo koje boje. Može čak da bude i bikolor (dvobojna), crna sa belim, žuta, trikolor, sijamka... Imamo čak i sijamske mačke s tim epistatičnim belim genom čiji je stručni naziv foreign white.

Dominantan gen

Za razliku od pravog albinizma, za koji su zaslužni recesivni geni, beli epistatični gen je zapravo dominantni gen.

- Dovoljno je da samo jedan roditelj nosi epistatični beli gen i da se u leglu pojave i beli mačići.

Bela boja i gluvoća

Ljubitelji mačaka sigurno znaju da su bele mace u značajno većem riziku od potpune gluvoće. Da li je ovo istina ili ponovo govorimo o predrasudi?

Takođe postoje rase koje se javljaju samo u jednoj boji na primer ruska plava, nebelunzi, korati i kartuzijanci su uvek u plavoj boji.

- Kod nas je raširena zabluda da je svaka jednobojna siva mačka - ruska plava. Nažalost, izraz „ruska plava“ ovde se potpuno pogrešno odomaćio kao sinonim za boju, naši ljudi kao da ne razumeju da je ruska plava osobena i posebna rasa mačaka. Plavu boju kod mačaka susrećemo u mnogim rasama kao i kod domaće mačke. Ukoliko mačke (oba roditelja) nose recesivni gen za „razređivanje“ pigmenta, stručno rečeno dilution gene rađaće se plavi mačići. Shodno tome, i dve crne mačke, roditeljski par, može dobiti plavo mače ukoliko oba roditelja nose taj gen za razblaživanje, ali - dve plave mačke nikada, čak ni teorijski, ne mogu dobiti crno mače. To je vrlo slično kao i priča kod ljudi - dva tamnokosa i tamnooka roditelja mogu da dobiju svetlokoso i plavooko dete, dok dva plavooka roditelja ne mogu da dobiju tamnokoso i tamnooko dete.

Kod dominantnih gena, u odnosu na recesivne, dovoljno je da samo jedan roditelj bude nosilac i da se pojavi kod naslednika. Iako se tako moćno zove – dominantni, on se prekida u onoj generaciji u kojoj se izgubi, dok se recesivni prenosi kroz generacije potomaka – ističe Lalovičeva.

Tigraste mace

Najčešća odlika domaćih maca, koju su nasledile još od divljih predaka, je tigrasta šara krzna, pa smo našu sagovornicu zamolili da nam objasni kako mace dobiju ovu zanimljivu i upečatljivu karakteristiku krzna.

- Za tigrastu šaru zadužena je kombinacija gena, a gen koji „otključava“, tj. doprinosi da tigrastost bude fenotipski vidljiva zove se aguti gen. Aguti je dominantan gen. Tigrasti roditeljski par mačaka može da dobije mače bez tigrastih karakteristika, npr. crno-tigraste mace mogu da dobiju potpuno crno mače, pune boje, bez tigrastih šara. Solid ili puna boja (bez tigrastosti) je recesivna pojava u odnosu na dominantni aguti gen, tako da se isto skriveno prenosi kroz generacije. Dve netigraste mace ne mogu imati tigraste potomke.

Kornjačevine

Kornjačevine, odnosno torti mace krase istovremeno crna i narandžasta, ponekad uz prisustvo bele boje (kaliko ili trobojke). Zanimljivo je da

smo naišli na podatak da su takve mačke bez izuzetka uvek ženke. Kako je to moguće?

- Kod mačaka boja se nalazi na X hromozomu tako da jedino ženke (kod genetički pravilnih maca) mogu da budu trobojke, odnosno torti mace (sa ili bez bele boje). Na jednom X hromozomu može da se nalazi informacija za narandžasta boju, a na drugom za crnu te otuda boja kod kod torti maca. Mužjak isključivo nasleđuje boju od majke, primajući X hromozoma od majke. Y hromozom ne nosi informaciju za boju. Na primer, od crne ženke i narandžastog mačora dobićemo ženke koje će uvek biti kornjačevine, odnosno torti ili kaliko ukoliko je zastupljena i bela, a mužjaci će uvek biti crni, ali i ne i narandžasti.

Postoje izuzeci

Ipak, kako kaže, u prirodi se dese i izuzeci „koji potvrđuju pravilo“, iako su u 99,9 odsto slučajeva torti mace ženke.

- Ponekad se dese i trobojni, odnosno, torti mužjaci ali tu ili je reč o genetskom poremećaju pa takav mužjak ima dva X hromozoma i jedan Y (takvi mužjaci su uvek sterilni), ili je možda himera. Himerizam je onaj slučaj kada jači embrion „usisa“ slabiji pa on zapravo bude sastavljan od dva potpuno različita genetička materijala. Na jednoj mački, u normalnim genetičkim slučajevima, ne može da bude zastupljena u istom trenutku tigrasta i puna boja, ili crna i plava. No, ako se taj izrazito redak fenomen ipak pojavi, reč je o himerizmu.

Crne, čokoladne i mace boje cimeta

Nedavno je planeta, 17. avgusta, obeležila Međunarodni dan crnih mačaka. Osim što se za mace ove boje potpuno nepravedno vezuje pregršt praznoverja pa zbog toga vekovima pate, one su zanimljive i sa stanovišta genetike. Naime, crna maca može na svet doneti čokoladnu i macu boje cimeta. U čemu je štos?

- Kod crnog pigmenta, eumelanina, molekuli su sferičnog oblika, te gusto i uredno poslagani prekrivaju i ispunjavaju bojom dlaku. Kod nekih crnih maca postoje geni sa promenom, mutacijom, i to su „čokoladni“ i „cimet“ gen. To nije ranije pomenuti gen za razblaživanje (dilution) boje, već je oblik molekula koji boji dlaku drugačiji - od sferičnog postaje izdužen kod čokoladne boje, a kod cimet boje još je izduženiji, pa su cimet mačke svetlije od čokoladnih. Za ove mutacije zaduženi su

punoj boji (solid), npr. crnih ili plavih maca može se naći ovaj inhibitor boje, te za boju kod takvih maca kažemo da je smoke (dim). Kod smoke maca oko 1/3 dlake pri korenu je bez pigmenta, bukvalno snežno bela, dok je ostalih 2/3 ispunjeno bojom.

Duga i kratka dlaka

Genetika je zadužena i za dužinu dlake kod mačaka. Prema rečima Svetlane Lalović, dugodlakost je takođe recesivna osobina, dok je kratkodlakost dominantna.

- Dakle, nadam se da smo već naučili da dve recesivne mace, u ovom slučaju dugodlake, ne mogu da dobiju mače sa dominantnom osobinom, tj. kratkodlako, dok dominantni kratkodlaki mačji par, ukoliko je nosilac recesivnih gena, može u leglu da ima dugodlako mače. Interesantno je da ako se kratkodlaka mačka, koja nikad nije imala u pozadini dugodlakog pretka, upari sa dugodlakom mačkom, svi će potomci biti kratkodlaki, ali će neki od tih mačića biti nosioci dugodlakog gena pa će oni tu osobinu preneti dalje. Ako se upare dve kratkodlake mačke koji nose dugodlaki gen - statistički će postojati mogućnost za 25 odsto dugodlakih mačića u leglu.

Takav primer često imamo kod britanskih kratkodlakih mačaka. U nekom trenutku razvoja ove rase, neki odgajivači su poželeli da naglase željene osobine kod britanskih mačaka tako što će ih tajno upariti s persijskim mačkama kako bi dobili gušću dlaku, intenzivniju i jaču boju očiju, kao i okruglastiju glavu i zdepastije masivnije telo kod britanki. Željena boja očiju britanki u tradicionalnim bojama je narandžasta ili bakarna, a glava okrugla, debelih obrašćica i „nasmijanog“ izraza. I sve je bilo u redu u prvoj generaciji, a već u sledećoj ova tajna parenja su otkrivena jer su se u leglima pojavili čupavi, dugodlaki mačići. Šta se dešavalo sa takvim mačićima dugo godina nije se znalo, jer je njihovo prisustvo u leglima bilo nepoželjno te ih niko nije registrovao u klubovima i felinološkim organizacijama. Međutim, WCF (World Cat Federation) je prvi priznao dugodlaku „britanku“ kao posebnu rasu 2008. godine, između ostalog i iz humanih razloga, kako te mačice ne bi krili i odbacivali kao „neispravne“. Danas su dugodlake britanke punopravno priznate u svim svetskim felinološkim organizacijama.

Reč, dve više

- Bezdlakost mačke je prirodna mutacija. Najpoznatije su kanadska sfinga (sfinks) i donska sfinga. Ove mačke nemaju iste gene, to su dve potpuno različite mutacije. Kod sfinksa je bezdlakost recesivni, a kod donskoja dominantni gen. Interesantno, kada bi uparili te dve rase dobili bismo mačku sa dlakom. Takođe postoji još jedna priznata bezdlaka rasa, pererburška sfinga, odnosno peterbold, rasa nastala ukrštanjem donske sfinge i orijentalne/sijamske mačke te je dobijena golokoža maca sa dominantnim genom za bezdlakost, ali s elegancijom orijentalne, tj. sijamske mačke.
- Na boju mačaka utiču dva pigmenta - eumelanin zadužen za crnu boju, dok je feomelanin zadužen za narandžastu, odnosno žutu boju kod maca.
- Bela boja kod mačaka zapravo i nije boja. To je maska koja prekriva pravu boju koju mačka genetički nosi.
- U felinologiji je zabranjeno da oba roditelja budu bela, jer će u tom slučaju gotovo svi njihovi potomci biti gluvi.
- Dve crne mačke mogu dobiti sivo mače ukoliko oba roditelja nose „gen za razblaživanje boje“.
- Od dve crno-tigraste mace moguće je dobiti crno mače.
- Black silver tabby mace, poznate kao whiskas mačke, svoj izgled duguju inhibitoru boje koj delimično zaustavlja razvoj pigmenta.

Genetika u brojkama

- 25% je mogućnost da se rode dugodlaki mačići u leglu dve kratkodlake mačke koje nose recesivni gen za dugodlakost.
- 65 -85% je mogućnost da bela maca plavih očiju bude gluva.
- 99,9 % trobojnih maca (crno-žuto-bele boje) su ženke.

*Časopis Mačka broj 10, tema broja / septembar 2018. / preuzeto uz dozvolu
Tekst: Ivana Labović, Mačka i Svetlana Lalović, Le PETit WCF*

Nasledne bolesti kod mačaka: PKD

Ljubitelj ste maca, volite sve mace jednako ali ste se do ušiju zaljubili u rasnu macu koju ste videli na slici, televiziji ili na izložbi mačaka? Već dugo razmišljate o nabavci baš te rase, ali niste sigurni gde da je potražite? Čuli ste razne „babaroga“ priče o persijankama koje su stradale od nekakvih naslednih bolesti, brrr? Probaćemo da vam damo par saveta kako nabaviti zdravo i pravo rasno mače!

Na žalost, istina je da su mnoge mačke koje se prodaju kao „rasne“ nosioci gena koji joj mogu ugroziti zdravlje ili čak život. Neodgovorni samozvani odgajivači, u stalnoj trci za zaradom, neprekidno pare mačke u bliskom srodstvu. Priroda to na dozvoljava i mačke rođene iz incesta će skoro sigurno imati zdravstvene probleme i kratak život. Možda se problemi neće pokazati odmah jer zloćudni geni mogu biti recesivni, što znači da će biti skriveni, ali će doći do izražaja u nekoj od sledećih generacija.

Stručni i odgovorni odgajivači znaju za ovaj problem te strogo poštuju pravila i preporuke felinoloških federacija. Odgovorni odgajivači za početak nabavljaju zdrave uzgojne mačke sa negativnim testovima na PKD, HCM ili druge nasledne bolesti. Zdravi roditelji su najvažniji predušlov za zdravlje vašeg budućeg mačeta.

Šta je PKD?

PKD (Polycystic Kidney Disease) je nasledna bolest bubrega koja se manifestuje pojavom cisti, obično u oba bubrega. Ciste su šupljine ispunjene tečnošću. Ciste se tokom godina uvećavaju i umnožavaju, i u najvećem broju slučajeva dovode do potpunog otkazivanja bubrega. Policističnost bubrega se javlja pre svega kod persijskih mačaka, međutim persijska rasa je često korišćena za ukrštanje sa drugim rasama, pa slučajeve policističnih bubrega nalazimo i kod drugih rasa.

Simptomi bolesti

Prvi simptomi se obično javljaju oko sedme godine života, ali se mogu javiti i ranije. U početku simptomi su vrlo neupadljivi. Mačka će piti više vode i urinirati češće. Krzno će biti manje sjajno nego ranije. Kada bubrezi počnu da otkazuju mačka će jesti manje, gubiće na težini uz moguće povraćanje i imaće loš zadah. Ponekad je moguće primetiti i krv u urinu. Jednom kada bubrezi otkazu, nemoguće ih je izlečiti. Ipak, uz odgovarajući doživotni tretman ovi ljubimci mogu dugo poživeti.

Kako otkriti i sprečiti PKD?

Prisustvo cisti je moguće otkriti putem ultrazvuka kod starijih mačaka. Kod mladih mačaka ultrazvuk nije pouzdan, jer će prikazati ciste samo ukoliko su dovoljno razvijene i zato je genetski test najpouzdaniji način otkrivanja bolesti. Odgovorni odgajivači nikada neće ukrštati bolesnu mačku sa zdravom. Verovatnoća da mače ima policistične bubrege je sledeća:

- oba roditelja PKD pozitivna = mačići imaju 75% šansi da naslede PKD,
- PKD negativna mačka + PKD pozitivna mačka = mačići imaju 50% šansi da naslede PKD,
- oba roditelja PKD negativna = mačići su sigurno PKD negativni, to jest zdravi.

Genetski testovi na PKD su pouzdani i relativno povoljni. Klub Le PETit ima saradnju sa laboratorijom Animalabs u Zagrebu.

Da se preslišamo! Prilikom prvog kontakta sa odgajivačem zatražite sledeće informacije:

- pitajte da li je odgajivačnica registrovana u nekoj u velikih međunarodnih federacija – WCF, FIFe, TICA ili drugoj – to je dobar pokazatelj da je odgajivač posvećen i stručan,
- pitajte da li roditelji mačića imaju rodovnike – kod mačaka bez rodovnika preci nisu poznati pa je moguće da su roditelji u bliskom srodstvu i nose nasledne bolesti,
- pitajte da li je rasa podložna nekim genetskim bolestima i ako jeste - da li roditelji mačeta imaju urađene i negativne testove na te bolesti.

Preporučujemo da macu uzmete u međunarodno registrovanoj odgajivačnici. Ako je odgajivačnica izlistana na sajtu kluba Le PETit WCF, na stranici Odgajivačnice rasnih mačaka, budite sigurni da vas očekuje stručna i strpljiva osoba, i rado će vam pomoći oko nabavke a potom gajenja i vaspitanja budućeg ljubimčeta. Ako ste u nedoumici, obratite se klubu Le PETit WCF!

WCF - World Cat Federation eV

World Cat Federation je najveća međunarodna federacija felinologa i ljubitelja mačaka sa sedištem u Nemačkoj. WCF trenutno okuplja 280 organizacija i klubova iz celog sveta (8/2019). Osnivač i predsednica WCF je gospođa Aneliza Hakman iz Esena.

WCF je u Parlamentu Evrope u Strazburu ovlašćen za učešće u procesima procene, predlaganja i donošenja zakonskih akata vezanih za zaštitu i dobrobit životinja. WCF donosi standarde za rasne mačke, školuje sudije za ocenjivanje i organizuje takmičenja mačaka.

Klub odgajivača mačaka Le PETit WCF

Klub Le PETit je punopravni član World Cat Federation. Le PETit WCF je jedini klub u regionu (Srbija, Crna Gora, Makedonija, Bosna i Hercegovina) koji neposredno registruje odgajivačnice i izdaje sertifikovane međunarodne WCF rodovnike (pedigre). Klub pruža pomoć ambicioznim odgajivačima i ljubiteljima pri nabavci i gajenju rasnih maca.

Klub Le PETit od 2014. redovno organizuje festivale i takmičenja rasnih mačaka pod nazivom Mrnjau Fest.